

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Arcadie Șchiopu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Strășeni din 10 octombrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Lungu Ion Xxxxx, născut la xx xxxxxxxx
xxxx, originar și domiciliat s. Xxxxxxx,
r-nul Xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.01.2016 - 10.10.2016;

Instanța de apel: 06.12.2016 - 02.02.2017;

Instanța de recurs: 19.04.2017 - 05.07.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 10 octombrie 2016, Ion Lungu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Ion Lungu la 15 septembrie 2015 aproximativ la ora 21:00, aflându-se în stradă și în apropiere de poarta gospodăriei cet. Andrei Gușan situată în s. Xxxxxxx, r-nul Xxxxxxx, având intenția sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, în vederea realizării scopului său criminal s-a apropiat de cetățeanul Denis Lozan care se afla la poarta gospodăriei cet. Andrei Gușan, având în mână câteva chei confecționate din fier, care nu au fost stabilite de organul de urmărire penală, aplicându-i lui Denis Lozan multiple lovituri cu pumnii în regiunea feței, doborându-l pe ultimul la pământ, în rezultatul cărora i-a cauzat acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 228 din 16 noiembrie 2015, vătămări corporale neînsemnate, după care i-a sustras în mod deschis din buzunarul pantalonilor suma de 800 lei, pe care i-a însușit și cu care a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, plecând într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel părții vătămate Denis Lozan o daună materială în sumă totală de 800 lei.

3. ***Avocatul Daniela Hedeș în numele inculpatului,*** a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului a invocat că, soluția primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, or din examinarea probelor, audierea participanților la proces și a martorilor a fost constatat faptul că, partea vătămată în seara incidentului era în stare de ebrietate avansată, toată seara servind băuturi alcoolice acasă, în vecinătate, după care la magazinul din sat.

Aceasta nu ține minte cele întâmplate, mai mult indică că de ea s-ar fi apropiat inculpatul cu o mașină de culoare sură, l-ar fi lovit în față și i-ar fi sustras suma de 800 lei și un telefon mobil model „Nokia”.

Referitor la suma de 800 lei, apelantul a indicat că este o situație incertă, deoarece doar partea vătămată susține că avea asupra sa această sumă, însă martorul Vasile Gușan, care s-a aflat împreună cu aceasta în ziua când s-a petrecut incidentul, nu a putut confirma acest fapt deoarece nu a văzut banii, iar telefonul mobil model „Nokia”, la care se face trimitere, din materialele cauzei se constată că a fost găsit a doua zi jos, deteriorat.

Apărarea a mai indicat că, prima instanță nu a luat în considerație declarațiile inculpatului care a menționat că, în seara când a avut loc incidentul se afla la muncă pe deal, acasă s-a întors pe alt drum decât cel în care partea vătămată ar fi fost lovită, fapt confirmat și de soția inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit corect că, starea de fapt și acțiunile inculpatului se încadrează în dispoziția art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Deși, inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, instanța de apel a stabilit că vinovăția acestuia se confirmă prin probe acumulate de organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și verificate de instanța de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Denis Lozan; martorilor Victor Lozan, Ion Lozan, Irina Lungu, Zinaida Pleșca și Vasile Gușan; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05 noiembrie 2015, cu planșa fotografică (f.d.23-31, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 19 noiembrie 2015 (f.d.58-59, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 228 din 16 noiembrie 2015, potrivit căruia la Denis Lozan s-a constatat excoriații pe cotul drept, echimoze a feței care duc la dereglarea sănătății până la 6 zile și se califică ca vătămări corporale neînsemnate (f.d.66, vol. I).

Urmare a probelor elucidate, instanța de apel a conchis că, vina lui Ion Lungu în săvârșirea infracțiunii imputate a fost demonstrată pe deplin, declarațiile părții vătămate Denis Lozan coroborând cu celelalte probe prezentate de partea acuzării.

Respingând apelul, instanța a relevat că, nu pot fi reținute alegațiile apărării precum că suma de 800 lei indicată de partea vătămată reprezintă o situație incertă, din motiv că martorul Vasile Gușan, care s-a aflat împreună cu aceasta în ziua când s-a petrecut incidentul, nu a putut confirma acest fapt, deoarece potrivit declarațiilor martorului Ion Lozan, ultimul a indicat că i-a dat suma de 1000 lei fratelui său Denis Lozan pentru a achita serviciile comunale, iar partea vătămată Denis Lozan a relatat că, inculpatul i-a sustras din buzunarul de la pantaloni suma de 800 lei, care i-a fost dată de fratele său pentru a achita serviciile comunale.

Tot aici, instanța de apel a reținut și declarațiile martorului Vasile Gușan

care a menționat, că Denis Lozan a scos o sută de lei din buzunar și a cumpărat băuturi alcoolice și deci, chiar dacă ultimul nu a confirmat suma de 800 lei, faptul dat nu certifică că partea vătămată nu a avut această sumă de bani la el.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a constatat că vina inculpatului a fost pe deplin dovedită prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în prima instanță, mai mult că partea vătămată și în cadrul instanței de apel a confirmat faptul că anume Ion Lungu este persoana care l-a atacat la 15 septembrie 2015 și i-a sustras suma de 800 lei din buzunar.

Concomitent, instanța de apel a remarcat că, corect de către prima instanță au fost puse la baza sentinței ca veridice declarațiile părții vătămate, deoarece aceste declarații nu trezesc dubii, iar anterior între partea vătămată și inculpat nu a avut loc un conflict.

Mai mult, instanța de apel a atestat că vina inculpatului este dovedită și prin declarațiile martorului Vasile Gușan care a comunicat că, Denis i-a spus că Ion Lungu i-a sustras suma de 800 lei și telefonul mobil în timp ce îl lovea; prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie partea vătămată l-a recunoscut pe Ion Lungu ca persoană care l-a bătut și l-a jefuit, cât și prin raportul de expertiză medico-legală care confirmă faptul prezenței la partea vătămată a leziunilor corporale neînsemnate care corespund datei și circumstanțelor săvârșirii infracțiunii.

Astfel, față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Criticele cu privire la aprecierea probelor efectuată de instanța de judecată exprimă opinia subiectivă a apelantului, care nu are suport temeinic.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, nu are temei de a interveni în sentința primei instanțe nici în partea stabilirii pedepsei inculpatului, deoarece la capitolul individualizării pedepsei s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, prima instanță aplicându-i inculpatului o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Totodată, instanța de apel la ajuns la concluzia că, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni vor fi atinse și prin aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării acesteia, constatând că, în speță în privința inculpatului sunt aplicabile dispozițiile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece sancțiunea aplicată față de aceasta este sub nivelul stabilit de norma dată, instanța de apel considerând că, încarcerarea inculpatului va avea un efect negativ asupra persoanei lui, dându-i posibilitate reală acestuia să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, fără a săvârși o nouă infracțiune.

5. Avocatul Arcadie Șchiopu în numele inculpatului, în temeiul pct. 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele de fond nu au luat în considerație faptul că acuzarea adusă inculpatului este neîntemeiată și nefondată,

bazată pe presupuneri, în lipsa probelor ce ar demonstra cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Declarațiile părții vătămate Denis Lozan date la urmărirea penală și în cadrul ședințelor de judecată sunt contradictorii și nu sunt veridice, nu există garanție că partea vătămată a declarat adevărul.

Consideră că, declarațiile inculpatului date atât la urmărirea penală, cât și în instanțele de fond sunt veridice și corespund realității, totodată inculpatul fiind în calitate de bănuit, învinuit și inculpat nu a recunoscut vina, din motiv că nu a săvârșit fapta incriminată.

6. Asupra recursului a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece criticele formulate de autorul recursului nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate ca fiind ilegală, or reaprecierea probelor nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

Consideră procurorul că, recursul nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza penală – cerințe obligatorii stipulate în dispoziția art. 430 alin. (4) Cod de procedură penală, fapt ce echivalează cu nemotivarea recursului în sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiurile pentru recurs stipulate la pct. 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă Colegiul reține că, recurentul nu a indicat concret care este fapta pentru care instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare, alta decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire și în care normă urma a fi încadrată juridic fapta săvârșită de inculpat, or poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu

recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

La fel, recurentul a invocat temeiul pentru recurs stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de respingere a apelului cu menținerea sentinței, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

În susținerea concluziei formulate, Colegiul penal se expune în felul următor.

În primul rând, Colegiul penal ține să menționeze că la această etapă, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Prin urmare, instanța de recurs nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea condamnării inculpatului în baza faptelor imputate prin rechizitoriu.

Respectiv, cu referire la situația de fapt relatată de recurent în cererea de recurs, care în opinia acestuia denotă nevinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate, Colegiul penal stabilește, că judecând apelul, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concluziei, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs menționează că sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, prevăzută de art. 187 Cod penal, se consideră fapta ce se derulează în prezența proprietarului sau altui posesor, ori în prezența unor persoane străine, făptuitorul fiind conștient că persoanele prezente înțeleg caracterul ilegal al acțiunilor lui, indiferent de faptul că, ele au întreprins ori nu careva măsuri de curmare a acestor acțiuni.

Latura obiectivă a infracțiunii de jaf se exprimă prin fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită, urmările prejudiciabile sub

formă de prejudiciu patrimonial efectiv, legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, modul deschis.

Infracțiunea de jaf este o infracțiune materială.

Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii de jaf se manifestă în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă.

La calificare este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Astfel, instanța de recurs menționează că, instanța de apel, în urma cercetării probelor, corect a stabilit prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Arcadie Șchiopu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, în cauza penală în privința lui *Lungu Ion Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev